

Case 1

Thyrotoxicosis with concomitant thyroid cancer

Thyrotoxicosis with concomitant thyroid cancer เป็นภาวะที่พบได้ไม่บ่อย เนื่องจากการที่มีระดับ thyroid stimulating hormone (TSH) ที่ต่ำจะยับยั้งการพัฒนาและการเจริญของเซลล์มะเร็งไทรอยด์ มะเร็งไทรอยด์อาจจะอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับ hot nodule ขนาดใหญ่ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่สร้างฮอร์โมน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาในอดีตมีรายงานพบภาวะ hyperfunctioning thyroid carcinoma อาจจะมาด้วย autonomous functioning thyroid nodules (AFTN) หรือมาด้วย functioning lesions ในตำแหน่งที่มี metastasis⁽¹⁾

สาเหตุการเกิด thyrotoxicosis ในผู้ป่วยมะเร็งของต่อมไทรอยด์มีได้ดังนี้⁽²⁾

1. Graves's disease with concomitant thyroid cancer
2. Marine-Lenhart Syndrome (Graves's disease and functioning nodules) with coexisting differentiated thyroid cancer (DTC)
3. Toxic multinodular goiter with DTC
4. Amiodarone-induced thyrotoxicosis with DTC
5. Hyperfunctioning metastases of DTC
6. Central hyperthyroidism with DTC

ในบทความนี้จะขอลำถึง hyperfunctioning metastases of DTC

Hyperfunctioning metastases of DTC

มะเร็งของต่อมไทรอยด์ชนิด differentiated thyroid cancer (DTC) ที่มาด้วย hyperfunctioning metastases พบได้ 0.71% โดยส่วนใหญ่พบเป็น follicular thyroid carcinoma (FTC) มากกว่า papillary thyroid carcinoma (PTC) แต่พบว่า PTC นั้นมี prognosis ที่ดีกว่า โดยตำแหน่งที่มีการแพร่กระจายส่วนใหญ่จะเป็นที่ปอด และ กระดูก ส่วนที่ตีพบการแพร่กระจายได้น้อยมาก อัตราการรอดชีวิตใน 10 ปี ในผู้ป่วยอายุน้อยกว่า 45 ปี ที่พบมะเร็งต่อมไทรอยด์แพร่กระจายไปปอดร่วมด้วยอยู่ที่ 65.79%

กลไกการเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ คือ⁽²⁾⁽³⁾

- Iodine induced thyrotoxicosis เนื่องจากระดับของต่อมไทรอยด์ชนิด DTC ที่มีการแพร่กระจายของมะเร็งไปยังอวัยวะต่างๆเกิดความผิดปกติของกระบวนการ intrathyroidal iodine regulation เกิดเป็นภาวะ Jod-Basedow phenomenon

- ตำแหน่งที่มีการแพร่กระจายของมะเร็งต่อมไทรอยด์มีการสร้างฮอร์โมนเพราะ TSH receptors ในตำแหน่งที่มีการแพร่กระจายทำหน้าที่เป็น antigens ของ TSH receptor antibody
- FTC ที่มีการแพร่กระจายขนาดใหญ่และหลายตำแหน่งทำให้เกิด triiodothyronine (T3) thyrotoxicosis ได้เนื่องจากมีการทำงานของ type 1 และ type 2 iodothyronine deiodinases ที่มากขึ้น
- Thyroid stimulating immunoglobulins (TSIs) กระตุ้น TSH receptors ส่งเสริมให้เกิดการเจริญเติบโตของเซลล์มะเร็งไทรอยด์และเป็นสาเหตุให้ metastatic tumors ขนาดใหญ่สามารถสร้างฮอร์โมนไทรอยด์ออกมาได้เองปริมาณมาก
- เนื้อเยื่อของมะเร็งไทรอยด์เองสามารถสร้างฮอร์โมนไทรอยด์ออกมาเป็นปริมาณที่มากกว่าปกติ

การวินิจฉัยภาวะ hyperfunctioning metastases of DTC อาศัยประวัติและผลเลือดไทรอยด์ผู้ป่วยจะมาด้วยประวัติที่ได้รับการวินิจฉัยมะเร็งไทรอยด์ชนิด DTC ร่วมกับพบที่มีการแพร่กระจายของมะเร็งไปยังอวัยวะต่าง ๆ ผลเลือดตรวจพบระดับ T3 สูงเด่น โดยควรจะเข้าเกณฑ์ต่าง ๆ คือ⁽²⁾

1. ต้องแยกกับภาวะ hyperfunctioning goiter ออกไปก่อน
2. พบ uptake function (I131 uptake และ 99mTcPertechnetate) ในตำแหน่งที่มี hyperfunctioning metastatic
3. หลังผ่าตัดต่อมไทรอยด์แล้วยังมีภาวะไทรอยด์เป็นพิษอยู่
4. ระดับไทรอยด์ยังคงสูงแม้จะไม่ได้ยา levothyroxine หลังผ่าตัด

ถ้าภาวะไทรอยด์เป็นพิษเกิดหลังจากได้ amiodarone หรือการทำ imaging ที่ได้ contrast สามารถให้การวินิจฉัยว่าเป็น iodine-containing compound induced thyrotoxicosis in DTC metastases

การรักษาหลักคือการผ่าตัดต่อมไทรอยด์และการผ่าตัดเพื่อลดขนาดของก้อนมะเร็งที่กระจายไปตำแหน่งอื่นให้เล็กลงที่สุด (surgical debulking) การให้ยาต้านไทรอยด์ (anti-thyroid drug) ได้ผลเพียงชั่วคราว การรักษาด้วย Iodine-131 จะทำหลังจากผ่าตัดไทรอยด์ออกทั้งหมด (total thyroidectomy) โดยขนาดที่ใช้ในการรักษา hyperfunctioning metastases หลากหลายตั้งแต่ 13-200 mCi การได้ในขนาดที่สูงอาจเกิดการทำลายเนื้อออก (tumor destruction) จำนวนมาก และเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะ thyroid storm ได้ การให้ propylthiouracil และ glucocorticoids (hydrocortisone 300 mg/day หรือ dexamethasone 8 mg/day) ก่อนการผ่าตัด ก้อนและระหว่างได้ Iodine-131 จะช่วยลดการเกิด thyroid storm ได้

hyperfunctioning lung metastases จะตอบสนองต่อการรักษาด้วย Iodine-131 ได้ดี ส่วนใน bone metastases การฉายแสงรักษา (radiation therapy) จะให้ผลดีกว่า สำหรับใน liver metastasis จะรักษาด้วยการทำ percutaneous interstitial laser photocoagulation ก่อนแล้วจึงตามด้วย Iodine-131

1. Liu J, Wang Y, Da D, Zheng M. Hyperfunctioning thyroid carcinoma: A systematic review. *Mol Clin Oncol* [Internet]. 2019 Oct 1 [cited 2021 May 31]; Available from: <http://www.spandidos-publications.com/10.3892/mco.2019.1927>
2. Fu H, Cheng L, Jin Y, Chen L. Thyrotoxicosis with concomitant thyroid cancer. *Endocr Relat Cancer*. 2019 Jul;26(7):R395–413.
3. Kasagi K, Takeuchi R, Miyamoto S, Misaki T, Inoue D, Shimazu A, et al. Metastatic thyroid cancer presenting as thyrotoxicosis: report of three cases. *Clin Endocrinol (Oxf)*. 2010 Sep 2;40(3):429–34.